

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Oslo dato 09.01.2007

Høring – Forslag til endringer i opplæringsloven og friskoleloven ang. reklame og kollektiv ulykkesforsikring

Kristne Friskolers Forbund er interesseorganisasjon for 116 kristne friskoler. Vi avgir høringsuttalelse på vegner av disse skolene.

Vi registrerer at departementet konsekvent bruker betegnelsen privatskoleloven. Vi er kjent med at det foreslås å endre navnet på loven i et annet lovforslag som nå er på høring. Vi velger likevel, inntil Stortinget har bestemt å endre navnet, å bruke gjeldende navn på aktuell lov, altså friskoleloven.

Forslag til ny § 7-1A i friskoleloven

KFF støtter intensjonen om å lovfeste skolens plikt til å sørge for at ”elevane ikkje blir utsette for reklame som er eigna til å skape kommersielt press”.

Vi mener imidlertid at andre del av denne setningen, som gir uttrykk for at skolen skal sørge for at eleven ikke blir utsatt for reklame ”som i stor grad kan påvirke haldningar, åtferd og verdier”, er altfor upresis.

Det er etter vårt syn skoles oppgave å påvirke holdninger, atferd og verdier. Ikke hvilke som helst verdier, men de verdiene som er nedfelt i godkjent læreplan og skolens basis (bl.a §1-1 i friskoleloven). At ”haldningar, åtferd og verdier” blir påvirket, er derfor av det gode. Det er negativ påvirkning, det vil si påvirkning i en annen retning enn det læreplan og skolens basis sier, som er uheldig og bør unngås.

I merknaden til lovforslaget sies det at bestemmelsen ”åpner for at reklame m.m. som ikke er skadelig, fortsatt kan benyttes”. Dette er positivt, men det er vanskelig å lese denne forståelsen ut av lovteksten.

Vi foreslår derfor en tilføyelse i første setning i § 7-1A. Endringen er understreket:

§ 7-1A Om reklame i skolen

Skolen skal sørgje for at elevane ikkje blir utsette for reklame som er eigna til å skape kommersielt press eller som bryter med skolens godkjente læreplaner og verdigrunnlag, mellom anna på skolens område, i lærebøker og andre læremiddel som blir nytta i opplæringa. Departementet kan gi nærmare forskrifter.

I en merknad til lovforslaget bør det utdypes hva som menes med ”reklame som bryter med skolens godkjente læreplaner og verdigrunnlag”. Det må gå klart fram av lovens forarbeider at det er negativ påvirkning som forbys. Påvirkning i retning av gode holdninger og god atferd, slik disse er uttrykt i skolens verdigrunnlag, , herunder §1-1 i friskoleloven, og læreplaner, er en viktig og riktig del av skolens arbeid. Hvis ulike former for reklame kan bidra til slik positiv påvirkning, er det et gode for skolen som ikke må forbys. Her må skoleeierne kunne ha meninger om saken hvis skolene selv kommer i tvil. I friskolene vil skoleeierne da være skolestyret.

Vi tror en verdirelativisme er minst like skadelig som reklame. Man bør derfor ved enhver anledning framheve at der finnes gode og dårlige verdier, rett atferd og gal atferd. Skolens oppgave er å føre eleven i retning av gode verdier, gode holdninger og god atferd. En lovtekst om påvirkning må inkludere dette perspektivet. Det gjør ikke foreslått § 7-1A i departementets høringsutkast.

Vi støtter for øvrig at foreslått § 7-1A ikke skal gjelde for skoler som drives i henhold til kapittel 6A.

Forslag til ny § 13-3b i opplæringsloven

Vi registrerer at departementet foreslår en plikt for skoleeiere i offentlig sektor å etablere kollektiv ulykkesforsikring for elevene. Det foreslås ikke å innføre en tilsvarende plikt for friskoler, men høringsnotatet ”ber om høringsinstansenes syn på om ordningen også bør omfatte friskolene”.

Vi mener det er rett å innføre ulykkesforsikring for elever i grunnopplæringen på et felles fastsatt nivå. Men etter vårt syn bør dette være en oppgave for Folketrygden eller annen statlig ordning. Vi er uenige i atplikten til å sørge for ulykkesforsikring skal tas inn i opplæringsloven. Ansvar for å opprette og finansiere ulykkesforsikring for elever i grunnopplæringen bør være statens, og dette må lovfestes utenfor skolelovene.

Vårt primære syn er derfor at det ikke innføres en ny § 13-3b i opplæringsloven.

Hvis likevel § 13-3b vedtas ogplikten til å sørge for ulykkesforsikring innføres i offentlig skole, mener vi en tilsvarende plikt kan innføres i friskoleloven under én viktig forutsetning: At kostnaden med ulykkesforsikringen i friskolen dekkes 100% av statlig tilskudd.

Dersomplikten til å sørge for ulykkesforsikring blir lovfestet i friskoleloven uten samtidig å sikre 100% tilskudd til dette, vil det innebære at foreldrene må betale enten det hele 100 % eller 15 % av forsikringspremien da 15% av driftsutgiftene ved friskoler som kjent finansieres av skolepenger. Vi mener at dette er et felt hvor det bør være 100 % finansiering fra det offentlige og sterkt i mot en lovfestet 100% foreldrefinansiert ulykkesforsikring i friskoler!

Vårt syn er at det er riktig å innføre obligatorisk ulykkesforsikring for elevene på et fastsatt felles nivå i grunnopplæringen (friskoler og offentlige skoler), men under forutsetning av at dette er et offentlig ansvar med 100% offentlig finansiering. Dette må gå klart fram av lovgivningen, uavhengig av om dette lovfestes i friskoleloven eller i annen lovgivning (f.eks folketrygden).

Med vennlig hilsen for KFF

Torgeir Flateby gen.sekr

Helge Vatne seniorrådgiver

